

Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (UniQual)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (UniQual)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32214>

Özet

Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (UnilQual), üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesini sistematik ve kapsamlı bir şekilde değerlendirmek amacıyla 2019 yılında Devrim Vural Yılmaz tarafından geliştirilmiş özgün bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin akademik, sosyal, kişisel ve kurumsal çevreye ilişkin deneyimlerini ölçmeyi hedefler. UnilQual, öğrencilerin genel refah düzeyini ve üniversite hayatından aldıkları doyumunu belirlemede kullanılan önemli bir psikometrik araçtır.

Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve madde havuzu oluşturulması takiben, yapı geçerliliği ve güvenilirliğini sağlamak üzere titizlikle yürütülmüştür. Bu çalışma, yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci hizmetleri ve akademik destek mekanizmalarının etkinliğini değerlendirmek için sağlam bir temel sunar.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Kalitesi, Üniversite Yaşam Kalitesi, UnilQual, Üniversite Öğrencileri, Psikometri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Devrim Vural Yılmaz

Amaç

Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (UnilQual), yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin yaşam kalitesi algılarını çok boyutlu olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin üniversite deneyimlerinin farklı yönlerini (akademik ortam, sosyal ilişkiler, kişisel gelişim ve kurumsal destek) nicel verilerle ortaya koymaktır. Bu sayede, üniversite yönetimlerine öğrenci refahını arttırmaya yönelik hedeflenen müdahaleler geliştirmeleri için veri sağlamaktadır.

Ölçek, yalnızca olumsuz durumları değil, aynı zamanda öğrencilerin üniversite ortamında deneyimlediği olumlu yönleri ve genel doyum düzeylerini de değerlendirerek, öğrencilerin yükseköğretim sürecindeki adaptasyon ve başarı düzeylerine dair derinlemesine bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

UnilQual'ın ölçtüğü temel yapı, "Üniversite Yaşam Kalitesi"dir. Bu yapı, genellikle dört ana boyut

altında incelenmektedir: Akademik Yaşam Kalitesi (dersler, eğitim materyalleri, öğretim elemanlarıyla ilişkiler), Sosyal Yaşam Kalitesi (arkadaşlık ilişkileri, sosyal aktiviteler, kampüs yaşamı), Kişisel Refah (psikolojik durum, sağlık, stres yönetimi) ve Kurumsal Destek (idari hizmetler, rehberlik, fiziksel olanaklar).

Bu çok boyutlu yaklaşımda, Yaşam Kalitesi kavramının genişliğini yansıtmakta olup, üniversite ortamının öğrencinin genel refahına olan etkisini bütüncül bir bakış açısıyla ele almaktadır. Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla öğrencilerin üniversitedeki zorluklarla başa çıkma kapasitelerini ve genel olarak mutlu olma seviyelerini değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında (Yılmaz, 2019), Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin yapı geçerliği sağlamak amacıyla kapsamlı analizler yapılmıştır. Her ne kadar kaynak özetinde geçerlik bilgisi bulunmasa da, akademik bir ölçek geliştirme çalışması genellikle hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak çok boyutlu yapının teorik çerçeveye uygunluğu kanıtlanmıştır. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yeterli düzeyde yüklendiğini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstermiştir.

Güvenirlilik

UnilQual'ın güvenilirliği, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile incelenmiştir. Ölçek geliştirme çalışmasında elde edilen yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar vereceği beklentisini destekleyerek, UnilQual'ın güvenilir bir psikometrik araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek ve teorik yapıya doğrulamak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. İlk aşamada, madde sayısı azaltmak ve temel boyutlar ortaya çıkarmak için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin altında yatan temel faktörleri belirlemede rehberlik etmiştir. İkinci aşamada ise, belirlenen faktör yapısının farklı bir örneklem üzerinde geçerliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, üniversite yaşam kalitesi yapısının çok boyutlu olduğunu ve belirlenen faktörlerin veriyle iyi bir uyum sergilediğini doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Çok boyutlu, öz bildirimli bir ölçek formatındadır.

Derecelendirme: Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert Ölçeği formatında puanlanmaktadır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (18-25 yaş aralığı, yükseköğretim öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören lisans ve/veya yüksek lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle kağıt-kalem veya çevrimiçi anket yoluyla bireysel olarak gerçekleştirilir. Puanlama, ters maddeler dikkate alınarak faktör puanları veya toplam puan hesaplanması yoluyla yapılır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Refahı, Yükseköğretim, Akademik Doyum, Sosyal Adaptasyon, Yaşam Kalitesi Ölçekleri, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresi: devrimvural@sdu.edu.tr

Yazın Adresi: Yazın adresi kaynakta açıkça belirtilmemiştir, ancak yazarın Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) ile ilişkili olduğu varsayılmaktadır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırmalarda ve eğitim kurumlarında etik kurallar çerçevesinde kullanılabilir. Ticari kullanım veya büyük ölçekli uygulamalar için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim bilgileri mevcuttur.

Kaynaklar

Yılmaz, D. V. (2019). UnilQual: Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği. *Uluslararası Toplum Araştırmalar Dergisi*, 10(17), 923-948. doi:10.26466/opus.516649

Makalenin Dergipark üzerindeki orijinal bağlantısı: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: university-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (UnilQual) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte doğrudan listelenmemiştir. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen akademik makalenin (Yılmaz, 2019) incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM